

## How to study Chumash- One book at a time - Shmot class #7

### Sinai - a site to 'see'; or the shaping of our destiny

#### Matan Torah- part II

Source sheet for TIM shiur by Menachem Leibtag/

#### I. Intro:

This week we continue to explore the complexity of how Chumash describes the events of Matan Torah, with a focus on the ambiguity whether the people would indeed be able to 'see God'.

#### Review :Shmot Chapter 19 - From Covenant to Commandment

##### Arrival at Har Sinai:

1 In the third month after the children of Israel left the land of Egypt, the same day came they into the wilderness of Sinai. 2 And when they were departed from Rephidim, and were come to the wilderness of Sinai, they encamped in the wilderness; and there Israel encamped before the mount.

##### The Proposition:

3 And Moses went up unto God, and Hashem called unto him out of the mountain, saying: 'Thus shall you say to the house of Jacob, and tell the children of Israel: 4 You have seen what I did unto the Egyptians, and how I bore you on eagles' wings, and brought you unto Myself. 5 Now therefore,

if you will hearken unto My voice, and keep My covenant, [then] you shall be Mine own treasure from among all peoples;

for [because/eventhough] all the earth is Mine; 6 and you shall be for Me a: kingdom of priests, and a holy nation. These are the words which you shall speak unto the children of Israel.'

##### Bnei Yisrael accept -

7 And Moses came and called for the elders of the people, and set before them all these words which Hashem commanded him. 8 And all the people answered together, and said: 'All that Hashem has spoken we will do.' And Moses reported the words of the people unto Hashem.

##### God's Plan(s) for how to transmit the laws

##### Arrival at Har Sinai:

א בחדש, השלישי, לצאת בני-ישראל, מארץ מצרים--ביום הזה, באו מדבר סיני. ב ויסעו מרפידים, ויבאו מדבר סיני, ויחנו, במדבר; ויחן-שם ישראל, נגד ההר.

##### The Proposition:

ג ומשה עלה, אל-ה'אלהים; ויקרא אלי יְהוָה, מן-ההר לאמר: כֹּה תאמר לבית יַעֲקֹב, וּתְגִיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל. ד אַתֶּם רְאִיתֶם, אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם; וְאֲשֶׁר אָתְּכֶם עַל-כַּנְּפֵי נְשָׁרִים, וְאַבֵּא אֶתְכֶם אֵלַי. ה וְעַתָּה,

אם-שְׁמוֹעַ תִּשְׁמָעוּ בְּקוֹלִי, וּשְׁמַרְתֶּם, אֶת-בְּרִיתִי--וְהֵייתֶם לִי סֵגֻלָּה מִכָּל-הָעַמִּים, כִּי-לִי כָל-הָאָרֶץ. ו וְאַתֶּם תִּהְיוּ-לִי מְמַלְכֵת כְּהֹנִים, וְגוֹי קְדוֹשׁ:

אֵלֶּה, הַדְּבָרִים, אֲשֶׁר תְּדַבֵּר, אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

##### Bnei Yisrael accept -

ז ויבא משה, ויקרא לזקני העם; וישם לפניהם, את כל-הדברים האלה, אשר צוהו, יְהוָה. ח ויענו כל-העם יחדו ויאמרו, כל אֲשֶׁר-דָּבַר יְהוָה נַעֲשֶׂה; וְיִשָּׁב מִשָּׁה אֶת-דְּבָרֵי הָעָם, אֶל-יְהוָה.

9 And Hashem said unto Moses: 'Lo, I come unto thee in a thick cloud, **that the people may hear when I speak with thee**, and may also believe thee for ever.' And Moses told the words of the people unto Hashem. [PLAN 'A' - via Moshe]

10 And Hashem said unto Moses: 'Go unto the people, and sanctify them to-day and to-morrow, and let them wash their garments, 11 and be ready against the third day; for the third day **Hashem will come down in the sight of all the people upon mount Sinai**. [PLAN 'B' - direct]

### PREPARATION:

12 And you shall set bounds unto the people round about, saying: Take heed to yourselves, that you go not up into the mount, or touch the border of it; whosoever touches the mount shall be surely put to death; 13 no hand shall touch him, but he shall surely be stoned, or shot through; whether it be beast or man, it shall not live; when the ram's horn soundeth long, they shall come up to the mount.' 14 And Moses went down from the mount unto the people, and sanctified the people; and they washed their garments. 15 And he said unto the people: 'Be ready against the third day; come not near a woman.'

### REVELATION

16 And it came to pass on the third day, when it was morning, that there were thunders and lightnings and a thick cloud upon the mount, and the voice of a horn exceeding loud; and **all the people that were in the camp trembled**. 17 And Moses brought forth the people out of the camp to meet God; and they stood at the nether part of the mount. 18 Now mount Sinai was altogether on smoke, because the LORD descended upon it in fire; and the smoke thereof ascended as the smoke of a furnace, and the whole mount quaked greatly. 19 And when the voice of the horn waxed louder and louder, **Moses spoke, and God answered him** with a voice.

### God's Plan(s) for how to transmit the laws

ט ויאמר יהוה אל-משה, הנה אנכי בא אליך בעב הענן, בעבור ישמע העם בדברי עמך, וגם-בד יאמינו לעולם; ויגד משה את-דברי העם, אל-יהוה.  
[PLAN 'A' - via Moshe]

י ויאמר יהוה אל-משה לך אל-העם, וקדשתם היום ומחר; וכבסו, שמלתם. יא והיו נכנים, ליום השלישי: כי ביום השלישי, ירד יהוה לעיני כל-העם--על-הר סיני. [PLAN 'B']

### PREPARATION:

יב והגבלת את-העם סביב לאמר, השמרו לכם לות בהר ונגע בקצהו: כל-הנגע בהר, מות יומת. יג לא-תגע בו יד, כי-סקול יסקל או-ירה יירה--אם-בהמה אם-איש, לא יחיה; **במשך, היבל, המה, יעלו בהר** יד וירד משה מן-ההר, אל-העם; ויקדש, את-העם, וכבסו, שמלתם. טו ויאמר, אל-העם, היו נכנים, לשלשת ימים: אל-תגשו, אל-אשה.

### REVELATION

טז ויהי ביום השלישי בהית הבקר, ויהי קלת וברקים וענן כבד על-ההר, **וקל שפר, חזק מאד**; ויחרד כל-העם, אשר במחנה. יז ויוצא משה את-העם לקראת האלהים, מן-המחנה; ויתיצבו, בתחתית ההר. יח והר סיני, עשן כלו, מפני אשר ירד עליו יהוה, באש; ויעל עשנו כעשן הכבשן, ויחרד כל-ההר מאד.  
יט ויהי קול השפר, הולך וחזק מאד; **משה ידבר**, והאלהים יעננו בקול.

Who is Moshe speaking to?

## LIMITATION

20 And the LORD came down upon mount Sinai, to the top of the mount; and the LORD called Moses to the top of the mount; and Moses went up. 21 And the LORD said unto Moses: 'Go down, charge the people, lest they break through unto the LORD to gaze, and many of them perish. 22 And let the priests also, that come near to the LORD, sanctify themselves, lest the LORD break forth upon them.' 23 And Moses said unto the LORD: 'The people cannot come up to mount Sinai; for thou didst charge us, saying: Set bounds about the mount, and sanctify it.' 24 And the LORD said unto him: 'Go, get thee down, and thou shalt come up, thou, and Aaron with thee; but let not the priests and the people break through to come up unto the LORD, lest He break forth upon them.' 25 So Moses went down unto the people, and told them.

## LIMITATION

כ וַיֵּרַד יְהוָה עַל-הַר סִינַי, אֶל-רֹאשׁ הָהָר; וַיִּקְרָא יְהוָה לְמֹשֶׁה אֶל-רֹאשׁ הָהָר, וַיַּעַל מֹשֶׁה.

כא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה, רֵד הָעֵד בְּעַם: פֶּן-יִהְרָסוּ אֶל-יְהוָה לְרֹאוֹת, וְנִפְּל מִמֶּנּוּ רַב. כב וְגַם הַכֹּהֲנִים הַנֹּגְשִׁים אֶל-יְהוָה, יִתְקַדְּשׁוּ: פֶּן-יִפְרֹץ בָּהֶם, יְהוָה.

כג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, אֶל-יְהוָה, לֹא-יִוָּכַל הָעָם, לַעֲלֹת אֶל-הַר סִינַי: כִּי-אַתָּה הָעֹדֵתָהּ בְּנוֹ, לֵאמֹר, הִגִּבְל אֶת-הָהָר, וְקִדְּשָׁתוּ.

כד וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי יְהוָה לְךָ-רֵד, וְעֲלִיתָ אֶתָּה וְאַהֲרֹן עִמָּךְ; וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם, אֶל-יְהוָה לַעֲלֹת אֶל-יְהוָה-

-פֶּן-יִפְרֹץ-בָּם.

כה וַיֵּרַד מֹשֶׁה, אֶל-הָעָם; וַיֹּאמֶר, אֲלֵהֶם.

WHAT DOES MOSHE SAY TO THEM?

שמות פרק כ The Ten 'STATEMENTS'

א וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים, אֶת כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאִמֹּר. {ס} [to whom ??]

ב אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים: לֹא-יְהִי לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים, עַל-פָּנָי. ג לֹא-תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל, וְכָל-תְּמוּנָה, אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל, וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתַּחַת-- וְאֲשֶׁר בַּיָּם, מִתַּחַת לָאָרֶץ. ד לֹא-תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם, וְלֹא תַעֲבֹדֵם: כִּי אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, אֵל קַנָּא--פֶּקֶד עֹון אָבֹת עַל-בְּנֵי עַל-שְׁלֹשִׁים וְעַל-רִבְעִים, לְשָׁנָאֵי. ה וְעֵשֶׂה חֶסֶד, לְאֵלֶפֶים-- לְאַהֲבֵי, וּלְשֹׂמְרֵי מִצְוֹתַי. {ס}

ו לא תשא את-שם-יהוה אלהיך, לשווא: כי לא ינקח  
 יהוה, את אשר-ישא את-שמו לשווא. {פ}  
 ז זכור את-יום השבת, לקדשו. ח שששת ימים תעבד,  
 ועשית כל-מלאכתך. ט ויום, השביעי--שבת, ליהוה  
 אלהיך: לא-תעשה כל-מלאכה אתה ובנך ובתך, עבדך  
 ואמתך ובהמתך, וגרך, אשר בשעריך. י כי ששית-ימים  
 עשה יהוה את-השמים ואת-הארץ, את-הים ואת-כל-  
 אשר-בם, וינח, ביום השביעי; על-כן, ברא יהוה את-יום  
 השבת--ויקדשהו. {ס}  
 יא כבד את-אביך, ואת-אמך--למען, יארכוון ימיה, על  
 האדמה, אשר-יהוה אלהיך נתן לך. {ס} יב לא תרצח,  
 {ס} לא תנאף; {ס} לא תגנב, {ס} לא-תענה ברעך עד  
 שקר. {ס}  
 יג לא תחמד, בית רעך; {ס} לא-תחמד אשת רעך, ועבדו  
 ואמתו ושורו וחמרו, וכל, אשר לרעך. {פ}

יד וכל-העם ראים את-הקולת ואת-  
 הלפידים, ואת קול השפף, ואת-ההר,  
 עשן; וירא העם וינעו, ויעמדו מרחק.  
 טו ויאמרו, אל-משה, **דבר-אתה**  
**עמנו, ונשמעה; ואל-ידבר עמנו**  
**אלהים, פן-נמות.** טז ויאמר משה  
 אל-העם, אל-תיראו, כי לבעבור נסות  
 אתכם, בא האלהים; ובעבור, תהיה  
 יראתו על-פניכם--לבבתי תחטאו.  
 יז ויעמד העם, מרחק; ומשה נגש  
 אל-הערפל, אשר-שם האלהים. {ס}  
 יח ויאמר יהוה אל-משה, כה תאמר אל-בני  
 ישראל: אתם ראיתם--כי מן-השמים,  
 דברתי עמכם. יט לא תעשון, אתי: אלהי  
 כסף ואלהי זהב, לא תעשו לכם. כ מזבח  
 אדמה, תעשה-לי, וזבחת עלי את-עלתך  
 ואת-שלמך...

## RASHI shmot 19:9

את דברי העם וגו'. 'תשובה על דבר זה; שמעתי מהם שרצונם לשמע ממך,  
 אינו דומה השומע מפי שליח לשומע מפי המלך,  
 רצוננו לראות את מלכנו (מכילתא):

19:19

משה ידבר . . . כשהיה משה מדבר ומשמיע הדברות לישראל –  
 שהרי לא שמעו מפי הגבורה אלא אנכי ולא יהיה לך –  
 והקב"ה מסיעו לתת בו כח להיות קולו מגביר ונשמע (שם):

# CHIZKUNI 20:15

וכל העם מכאן - עד "לא תגלה ערותך עליו"  
דינו להיות נכתב אחר "ולשומרי מצותי",  
אלא שלא רצה להפסיק בין הדברות.

## I. Identifying the units:

Note why 20:19 thru end of chapter 23 forms a unit.

What should happen next?

Moshe should relay to the ppl what God said !

In light of this, let's read chapter 24

א ואל-משה אמר עלה אל-יהוה, אתה ואהרן;  
נדב ואביהוא, ושבעים, מזקני ישראל;  
והשתחיתם, מרחק.

1 And unto Moses He said: 'Come up unto the LORD, thou, and Aaron, Nadab, and Abihu, and seventy of the elders of Israel; and worship ye afar off;

ב ונגש משה לבדו אל-יהוה, והם לא יגשו;  
והעם, לא יעלו עמו.

2 and Moses alone shall come near unto the LORD; but they shall not come near; neither shall the people go up with him.'

ג ויבא משה, ויספר לעם את כל-דברי יהוה,  
ואת כל-המשפטים; ויען כל-העם קול אחד,  
ויאמרו, כל-הדברים אשר-דבר יהוה, נעשה.

3 And Moses came and told the people all the words of the LORD, and all the ordinances; and all the people answered with one voice, and said: 'All the words which the LORD hath spoken will we do.'

ד ויכתב משה, את כל-דברי יהוה, וישכם בבקר,  
ויבן מזבח תחת ההר; ושתיים עשרה מצבה,  
לשנים עשר שבטי ישראל.

4 And Moses wrote all the words of the LORD, and rose up early in the morning, and builded an altar under the mount, and twelve pillars, according to the twelve tribes of Israel.

ה וישלח, את-נערי בני ישראל, ויעלו, עלת;  
ויזבחו זבחים שלמים, ליהוה--פרים.

5 And he sent the young men of the children of Israel, who offered burnt-offerings, and sacrificed peace-offerings of oxen unto the LORD.

ו ויקח משה חצי הדם, וישם באגנות; וחצי הדם,  
זרק על-המזבח.

6 And Moses took half of the blood, and put it in basins; and half of the blood he dashed against the altar.

ז ויקח ספר הברית, ויקרא באזני העם;  
ויאמרו, כל אשר-דבר יהוה נעשה ונשמע.

7 And he took the book of the covenant, and read in the hearing of the people; and they said: 'All that the LORD hath spoken will we do, and obey.'

ח ויקח משה את-הדם, ויזרק על-העם; ויאמר,  
הנה דם-הברית אשר כרת יהוה עמכם, על כל-  
הדברים, האלה.

8 And Moses took the blood, and sprinkled it on the people, and said: 'Behold the blood of the covenant, which the LORD hath made with you in agreement with all these words.'

ט וַיַּעַל מֹשֶׁה, וְאַהֲרֹן--נָדָב, וְאַבִּיהוּא, וְשִׁבְעִים, מִזְקְנֵי יִשְׂרָאֵל.

9 Then went up Moses, and Aaron, Nadab, and Abihu, and seventy of the elders of Israel;

י וַיִּרְאוּ, אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל; וַתַּחַת רַגְלָיו, כְּמַעֲשֵׂה לְבַנַּת הַסַּפִּיר, וּכְעֶצֶם הַשָּׁמַיִם, לְטָהָר.

10 and they saw the God of Israel; and there was under His feet the like of a paved work of sapphire stone, and the like of the very heaven for clearness.

יא וְאֵל-אֶצִּילִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל, לֹא שָׁלַח יָדוֹ; וַיִּחְזּוּ, אֶת-הָאֱלֹהִים, וַיֹּאכְלוּ, וַיִּשְׁתּוּ. {ס}

11 And upon the nobles of the children of Israel He laid not His hand; and they beheld God, and did eat and drink. {S}

When did these events happen?

Before or after the Dibrot!

Note parallel to chapter 19 re: confirming covenant

Note strange details in 19:20-25

That take on a new light, when relating to 24:1-11

## II. Ramban on 24:1

וְאֵל מֹשֶׁה אָמַר וְגו' פָּרָשָׁה זוֹ קֹדֵם עֲשֻׁרֵת הַדְּבָרוֹת בְּאַרְבָּעָה בְּסִיּוּן נֶאֱמָרָה לוֹ, לְשׁוֹן רַש"י (רש"י על שמות כ"ד:א')

. וַיֹּאמֶר ה' אֵל מֹשֶׁה עֲלֵה אֵלַי הִהָרָה וְהָיָה שֵׁם (שמות כ"ד:י"ב), לְאַחַר מִתֵּן תּוֹרָה נֶאֱמַר לוֹ כִּן גַּם אֵלּוֹ דְבָרָיו ז"ל.

**וַאִין הַפְּרָשִׁיּוֹת בָּאוֹת כְּסִדְרוֹן וְלֹא כְּמִשְׁמַעַן כָּלָל.**

וְעוֹד כְּתִיב (שמות כ"ד:ג') "וַיִּבֹא מֹשֶׁה וַיְסַפֵּר לָעָם אֶת כָּל דְּבָרֵי ה' וְאֵת כָּל הַמְּשֻׁפָּטִים",

שֶׁהֵם הַמְּשֻׁפָּטִים הָאֵלֶּה הַכְּתוּבִים לְמַעַלָּה, שֶׁאָמַר בָּהֶם (שמות כ"א:א') "וְאֵלֶּה הַמְּשֻׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם",

כִּי אֵינָנוּ נִכּוֹן שְׂיִהְיֶה עַל הַמְשַׁפְּטִים שֶׁנִּצְטָווּ בְּנֵי נַח

וְשֶׁנֶּאֱמָרוּ לָהֶם בְּמִרָה

שֶׁכָּבֵר שָׁמְעוּ וַיֵּדְעוּ אוֹתָם. וְלֹא יֵאמֶר "וַיִּסְפֹּר" אֲלֵא בַּחֲדָשׁוֹת  
אֲשֶׁר יִגִּיד (בראשית כד סו):

וּכְבֵּר הַיִּטִּיב לְרֵאוֹת ר"א שֶׁפִּירֵשׁ הָעֲנִין בְּסִדְרוֹ,

וְאֵמֶר כִּי עַד הֵנָּה (מלעיל כ כב עד כג לג) סֵפֶר הַבְּרִית.

**וְהֵנָּה הַפְּרָשׁוֹת כֵּלָן בְּאוֹת כַּהֲגוֹן,**

כִּי **אַחַר מִתֵּן תּוֹרָה מִיָּד** - בּוֹ בַּיּוֹם - אָמַר הַשֵּׁם אֶל מֹשֶׁה "כֹּה  
תֹּאמַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתֶּם רְאִיתֶם כִּי מִן הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם"  
(שמות כ': כ"ד),

וְהִתְחִיל לַחֲזֹר וּלְהַזְהִיר עַל ע"ז "לֹא תַעֲשׂוּן אִתִּי" (שם כ כג),  
וְצִוָּה אוֹתוֹ "וְאֵלֶּה הַמְשַׁפְּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם",

וְכָל הַמִּצְוֹת הַבְּאוֹת אַחֲרֵי כֵן, וְהַשְּׁלִים בְּאַזְהָרַת הָע"ז שֶׁיִּמְצְאוּ  
בְּאֶרֶץ וּבְעוֹבְדֵיהָ (לעיל כג לב לג)

וְאֵמֶר לוֹ **אַחֲרֵי צוּתְךָ זֶה לָהֶם**, "עֲלֶה אֶל ה' אֶתָּה וְאַהֲרֹן".



וְהִזְכִּירָהּ הַפְּרָשָׁה כִּי מִשָּׁה עָשָׂה כְּמִצּוֹת ה', וּבֹא אֶל הַמַּחֲנֶה  
וַיְסַפֵּר לָעַם אֶת כָּל דְּבָרֵי ה', (שמות כ"ד:ג') כַּאֲשֶׁר צִוָּה אוֹתוֹ  
"כֹּה תֹאמַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" וְגו' (שמות כ':י"ט),

וְאֵת כָּל הַמְּשַׁפְּטִים כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ "וְאֵלֶּה הַמְּשַׁפְּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים  
לְפָנֶיהֶם" (שמות כ"א:א'),

**וְקִבְלוּ הַכֹּל בְּשִׂמְחָה וְאָמְרוּ "כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה".**

וְהִטְעַם, כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר לָךְ הַשֵּׁם נַעֲשֶׂה,

כִּי מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בַּדְּבָרֶיךָ, **כְּמוֹ שֶׁסֵּפֶר בְּמִשְׁנֵה תוֹרָה** (דברים  
ה כד) "וְאֵת תְּדַבֵּר אֵלֵינוּ אֵת כָּל אֲשֶׁר יִדְבֹר ה' אֵלֵינוּ אֵלֶיךָ  
וְשָׁמַעְנוּ וְעָשִׂינוּ". וְאִז כָּתַבְּם מִשָּׁה (שמות כ"ד:ד'):

וְהִנֵּה מִשָּׁה כָּתַב בַּיּוֹם הַהוּא בְּסֵפֶר כָּל מֵה שֶׁנִּצְטָוָה, חֻקִּים  
וּמְשַׁפְּטִים וְתוֹרוֹת,

וְהַשְּׂכִּים בַּבֶּקֶר מִמַּחֲרַת הַיּוֹם הַהוּא לְכָרַת לָהֶם בְּרִית עַל הַכֹּל,  
וּבָנָה הַמִּזְבֵּחַ (שמות כ"ד:ד'), וְזָבַח הַזְּבָחִים (שמות כ"ד:ה'),  
וְנָתַן חֲצֵי הַדָּם עַל מִזְבֵּחַ ה' וְחֲצֵי הַדָּם שָׁם בְּאֲגָנוֹת (שמות  
כ"ד:ו'),

**וְלָקַח הַסֵּפֶר שֶׁכָּתַב מֵאֲמֵשׁ** וּקְרָאוּ בְּאָזְנֵיהֶם,

וְקִבְלוּ עֲלֵיהֶם עוֹד לְבֹא בְּבְרִית עִמּוֹ,



וַאֲמָרוּ (שמות כ"ד:ז') **כֹּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה -**

**-וְנִשְׁמַע אֵלֶיךָ,** מִכָּל אֲשֶׁר תִּצְוֶה מֵאֵתוֹ ית'

וְאִזּוֹ זָרַק עֲלֵיהֶם חֲצִי הַדָּם (שמות כ"ד:ח'), כִּי זֹאת אוֹת הַבְּרִית  
לְבֹא הַשָּׁנִים בַּחֲלָקִים שְׂוִים:

וְאַחֲרֵי שֶׁהַשְּׁלִים מַעֲשָׂיו עִמָּהֶם הֶצְרַךְ לְמַלְאֵת דִּבַּר ה' שֶׁאָמַר לוֹ  
ה' עֲלֵה אֶתָּה וְאֶהְרֹן וְגו',

זֶהוּ שֶׁאָמַר (שמות כ"ד:ט') "וַיַּעַל מֹשֶׁה וְאֶהְרֹן נִדְּב וְאָבִיהוּא".

**וַעֲשֵׂה עוֹד מָה שְׁצִוָּה** (שמות כ"ד:ב') וְנִגַּשׁ לְבַדּוֹ אֶל ה',

וְהוּא שֶׁאָמַר (שמות כ"ד:י"ח) "וַיָּבֹא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הָעָנָן"

**וְהִנֵּה מַעֲשֵׂה הַבְּרִית בַּיּוֹם הַמְּחֻרָת לְמַתַּן תּוֹרָה,**

וְבוֹ הִיָּתָה הָעֲלִיָּה שֶׁעָלָה מֹשֶׁה אֶל הָהָר (שמות כ"ד:י"ג),  
וּמִמָּנָה נִתְעַכֵּב שֵׁם אַרְבָּעִים יוֹם.

וְהוּא שֶׁפִּירֵשׁ הַכָּתוּב (שמות כ"ד:ט"ז) "וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה בַּיּוֹם  
הַשְּׁבִיעִי וְגו', וְנֹאמַר (שמות כ"ד:י"ח) "וַיָּבֹא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הָעָנָן".  
וְכֹל זֶה מְתַקֵּן וּמְבַאֵר: